

BÁCSMEGYEI NAPLÓ

XXIV. évfolyam

Szobotica, SZERDA 1923. május 9.

124. szám

M megjelenik minden reggel, ünnepek után és hétfőn délelőtt
TELEFON SZÁM: Kiadóhivatal 8-58, Szerkesztőség 5-10

Előfizetési ár negyedévre 135 dinár

SZERKESZTŐSÉG: Kralja Aleksandra-utca 4 szám alatt
Eladóhivatal: Kralja Aleksandra-utca 1 (Lohach-palota)

Az adópolitika hibái

Az adókiadó bizottságok megkezdik működésüket. Izzasztó székük elé kerülnek a nagy vagyonok s nagy jövedelmek urai, hogy számot adjanak arról, milyen mértékben képesek hozzájárulni az állam terheinek viseléséhez. Sorra kerülnek a kereskedők is, akiket a közhit a könnyű kereset és hirtelen meggazdagodás szerencséinek tart s akikről rég elmúlt idők, rég elköltött jövedelmeiről követelnek számadást.

Ha más nem történik csak ez, még nem volna érthető az az ideges készülődés, az a mozgolódó bizalmatlanság, amivel a kereskedők az adókiadó bizottságok működése elé néznek. Végre is, adót fizetni nem jó — állapította meg már régen a népbölcsesség. Az adófizetés nem tartozik azok közé az állampolgári kiváltságok közé, ami nélkül nem boldog az állampolgár és amit legfőbb szabadság jogai közé soroz. Am adót fizetni soha sem volt jó s még ebből nem lenne érthető az az általános felzudulás amivé a régi időkben ismeretes panaszok elmélyültek.

Kell valami más okának is lenni, hogy már most, amikor a bizottságok még meg sem kezdték működésüket, a polgárság már is kezd belefáradni az *avenam non* — ellenállás megszervezésébe. Nem csak az adóalap megállapítási módját sérelmezheti a polgárság, hanem az egész adópolitikát. Az adótörvényhozástól az adótörvények végrehajtásáig az adópolitika minden megnyilatkozását.

Az adótörvények s adórendeletek az ugynevezett alkalmi törvényszerkesztésnek minden jellemző sajátosságát magukon viselik. Nem rendszeres, jól átgondolt s konzervens megvalósított adópolitika jut döntő szerephez az adótörvényekben. Nem vigyáznak arra, hogy az egymásután következő adótörvények egységes adórendszerbe összefoglalhatók legyenek, nem gondolnak arra, hogy az adótörvények nem akkor jók, ha csak az állami bevételek fokozását tartják szem előtt, hanem akkor, ha a kincstár érdekét úgy védik meg, hogy a termelés fenntartását, sőt fokozását elősegítsék. Az az adó, amelyik tönkreteszi, vagy legalább labilissá teszi az adózó existenciáját, nem szolgálhatja az államkincstár érdekét. Feldult existenciákból, bezárt üzletekből, a kihűlt kazánok gyártelepeiből lehet egyszer nagy vagyont kisajtolni, de állandó s fokozódó jövedelmet nem. A legluxusiozusebb kiadás indokoltabb,

mint az adóst agyonfojtó fizetés követelése.

Nagy hiba az is, hogy a szaköröknek és érdekképviseletnek minden hozzászólásától elvonják a törvénytervezeteket. A kereskedők legtöbbször csak a hivatalos lapból tudják meg, hogy a köztelherviselés milyen módját gondolta ki, dolgozta fel, foglalta törvénybe s hajtja végre a pénzügyi kormányzat. A gyakorlati élet tapasztalatain nem szürik keresztül a hivatali szobák tervezeteit.

A gyakorlati élettől való ez az elzárkózás nemcsak a pénzügyi törvényhozást, hanem a pénzügyi adminisztrációt is jellemzi. Az *ilyképen* megalkotott adótörvényeket azután rendszerint olyan tisztviselők hajtják végre, akik legfeljebb csak azokat a szabályokat ismerik, amiket végre kell hajtani, de nem ismerik azokat

az embereket, vállalatokat, üzemekeket, sőt azokat az életfeltételeket, amikre a törvényt alkalmazni kell. A helyzet körülbelül az, mintha gyógyszerészek gyógyítanának. Az orvosságot jól ismerik, de a beteget sehogy.

Az adózó állampolgár jóformán csak az adókiadó bizottságok révén része a pénzügyi kormányzatnak. Érthető tehát, ha csak az adókiadó bizottságok működésére reagál. Ez az ő részéről érthető, de az államkincstár részéről nem. Az adózót, a gyakorlati élet tapasztalatainak gazdag szegényét bele kell kapcsolni a pénzügyi kormányzatba, hogy tanácsával, fölvilágosításával, gyakorlati ismereteivel s áldozatkészségével segítse azt a kétségteletlenül nagy munkát, aminek az állam szükségleteiről való gondoskodás lenne az egyetlen főadata.

Fenyeget az erős kéz politikája

Hétfőn összeül a nemzetgyűlés — Ki lesz az elnök?
Fenyegető hangok a horvátok ellen — Viharok a mandátumok igazolása körül

A belpolitikai helyzetben a keddi napon sem történt lényegesebb esemény; a parlamenti klubokban meglehetősen csend honol és a nap folyamán a minisztertanács sem tartott ülést.

Dr. Peles, a képviselőház ideiglenes elnöke délelőtt meglátogatta *Pasic*s miniszterelnököt, akivel hosszabb ideig tárgyalt. Mint megbízható forrásból értesülünk, a konferencián elhatározták, hogy a parlamentet hétfőre összehívják. Addigra kinyomatják az igazoló bizottság jelentését és szétosztják a képviselők között is. A szkupstina hétfői ülésének napirendjén az igazoló-bizottság jelentése szerepel, amiről előreláthatólag csak három-négy napos vita lesz, tekintettel arra, hogy a házszabályok nagyon korlátozzák az igazolás körüli vitát és így ezt obstrukcióval nem lehet hosszabb ideig elnyújtani.

A parlament elnökének megválasztására csak az igazolás megtörténte után kerül a sor. Az elnök személyére nézve még mindig különböző kombinációk vannak forgalomban, amiknek azonban nincs sok tárgyi alapjuk, mert valószínűleg *Pasic*s miniszterelnök fog erről dönteni, ő pedig nem igen szokott terveiről előre nyilatkozni. Legtöbbször *Jovanovic*s Ljuba elnökségét emlegetik, aki azonban nem szívesen vállalná ezt a tisztséget, mert ebben az esetben nem gyakorolhatna annyira befolyást a kormány és a radikális párt politikájára. Egyes politikai körökben viszont arra számítanak, hogy

ben, akkor bajosan fog a kormányzópart a blokkal megegyezésre jutni.

Ezek a híresztelések nagyrészt a demokrata párt köréből erednek, akik szívesen látnák a koalíciós tárgyalások felújítását; a híreket azonban egyelőre óvatossággal kell fogadni. A helyzet tiszta képe csak a parlamenti elnökválasztás után fog kibontakozni, mert Radics — amint bejelentette — csak ekkor akar akcióba lépni.

Az igazolóbizottság ülése

A keddi nap folyamán politikai körökben a legnagyobb érdeklődés az igazoló bizottság tárgyalásai irányát nyilvánítt meg, amely ugy délelőtt mint délután meglehetősen viharos volt. A délelőtti ülésen a *vranjei* kerület mandátumai körül fejlődött ki hevesebb vita. A demokraták ugyanis azzal vádolták *Jankovic*s Velizár közlekedésügyi minisztert és a radikális párt többi jelöltjeit, hogy az agitáció során visszaéltek a király nevével és a rendőrhatalóságot is szolgálatukba állították. A radikálisok heves vita közben azt bizonyították, hogy ezekre a vádakra nincs kellő bizonyíték, a mely álláspontot a bizottság is szótöbbséggel magáévá tett. A délelőtti ülésen igazolták *Pribicevic*s Szvetozár *possegi* mandátumát, valamint a demokraták *lika krbavai* mandátumait is, míg a kerületek Radics párti mandátumait — éppúgy mint az előbbieket — nem vették tárgyalás alá.

A délutáni ülésen a legviharosabb vita a *kumanovoi mandátumok* körül fejlődött ki, ahol mind a három mandátumot a demokraták nyerték el, a radikálisoknak azonban csak csekélyszámu szavazat hiányzott a honyadoshoz. A radikálisok panasszal éltek amiatt, hogy *Szlobodnicska faluban* a választás napján bulgár komitások törtek be és lehetetlenné tették a választások folytatását, a radikális párt két vezető tagját pedig megölték. Zsodnak községben a bulgárok terrorja miatt a szavazóknak több mint fele nem mehetett az urnákhoz. Egy harmadik községben a választási elnök a törvény előírása ellenére csak a választás napján érkezett meg és így a szükséges előkészületeket nem is tehetette meg. Emiatt *Kojics* radikálispartí képviselő azt indítványozta, hogy az összes mandátumokat semmisítsék meg. Az indítványt heves vita követte, amely annyira elfajult, hogy az elnök kénytelen volt az ülést tíz percére felfüggeszteni. A szünet alatt a bizottság radikálispartí tagjai a pártklubban értekezletet tartottak és az ülés megnyitása után azt indítványozták, hogy a döntést erről a kérdéstről

*Jovanovic*s lesz *Vulesics* belügyminiszter utóda, aki ellen az utóbbi időben egyre erősebb ellenszenv nyilatkozik meg a radikális pártban. Mindezek azonban egyelőre csak kombinációknak tekinthetők.

Ujra kísért a koalíció

A belpolitika eseménytelenségének részben az is egyik előidéző oka, hogy *Korosec*, a federalista blokk beogradi meghatalmazott követe, még Ljubljában tartózkodik. Valószínűleg csütörtökön vagy pénteken érkezik vissza Beogradba, közben azonban elmegy Zagrebba is, hogy Radicsal tanácskozzék.

Politikai körökben, különösen azonban az ellenzék körében ismét az a meggyőződés kezd tért hódítani, hogy a radikálisoknak nem sikerül a blokkal megegyezést létrehozni és végül mégis kénytelen lesz a kormányzópart a demokratákkal létesíteni koalíciót, Horvátországban pedig az erős kéz politikája következik. Hír szerint újra bizalmas tanácskozások kezdődnek a radikálisok és demokraták között. Ezeket a híreket megerősíteni látszanak Radicsnak és Korosecnek legutolsó ismert nyilatkozatai, amelyek valamivel élesebbek, mint az előbbi nyilatkozatok. A *Nosti* értesülése szerint a radikálisok körében is meglehetősen számítanak ezzel az eshetőséggel. Egy radikálispartí vezetőférfi kijelentése szerint abban az esetben, ha Radics és Korosec továbbra is kitartanak amellől a tárgyalási alap mellett, hogy nincs nemzeti egység, hanem három nép áll egymással szem-

halasszák el. A bizottság ezt az indítványt elfogadta. Igazolták a modrus-fiumei mandátumokat, a melyek ügyében a radikálisok panaszait elvetették, továbbá jóváhagyták a csacsaki választásokat is. A banjalukai mandátumok ellen utólag beérkezett kifogásokat elvetették.

Az ülés este fél nyolckor ért véget. A tárgyalást szerdán folytatják, amely alkalommal a montenegrói, timoki, virovíticai és pancsevo-belacrka kerületek mandátumaira kerül a sor. Különösen a virovíticai kerület mandátumainak sorsa iránt nyilvánul meg nagy érdeklődés, ahol Ribar mandátuma vitás. Tekintettel a radikálisokra a demokratákkal szemben tanúsított ellenséges magatartására, nincs sok kilátás arra, hogy Ribar az igazoló eljárás során mandátumhoz jusson.

Diplomák közgyűlése

Huszonegy orvosi oklevelet hirdettek ki a városi közgyűlésen

Megirtuk, hogy a városi közgyűlés fogja az 1914. január 1. óta leteljedett orvosok diplomáit felülvizsgálni. A városi tisztifőorvosi hivatal nyolc napi határidőt tűzött ki az ebbe a kategóriába tartozó orvosok részére az eredeti oklevelek betérjesztésére. Ebből a határidőből még csak néhány nap van hátra.

Huszonegy olyan orvos működik jelenleg Suboticán, akik 1914. január 1. után telepedtek itt le és ezek közül eddig már tizenhatan terjesztették be a városhoz diplomájukat. Ezek az eredetiben benyújtott diplomák valamennyien rendben vannak és a legérdekesebb, hogy az első között nyújtotta be az a két orvos oklevelét, akiket eredetileg azaz vádoltak meg, hogy diploma nélkül működtek. Mind a két orvos a berni egyetemen szerzett oklevelet, amelyet eredetiben terjesztett be a tisztifőorvosi hivatalhoz.

Még csak öt orvosi oklevél betérjesztése van hátra, amelyeknek beérkezése után a városi tanács a tisztifőorvos véleményezése után még a májusi közgyűlés elé terjeszti az okleveleket és a május 26-án megtartandó közgyűlés fogja azután ezeket az orvosi diplomákat kihirdetni.

Megalakulnak az orvosi kamarák

A vajdasági orvosok a beogradi kamarához fognak tartozni

Az orvosi kamarák felállításáról szóló új törvény kedden érkezett meg a suboticiai városi tisztifőorvosi hivatalhoz. Pavkovic Milán tisztifőorvos legközelebb értekezletre hívja össze a suboticiai orvosi kart, hogy az új törvény intézkedéseit ismertesse.

Az új törvény értelmében az ország területén négy orvosi kamara fog megalakulni: Szerbia, a Szerémség és a Vajdaság részére Beograd székhellyel, Horvátország, Szlavónia és a Muraköz részére Zagreb székhellyel, Bosznia-Hercegovina, Dalmácia és Montenegró részére Szarajevó székhellyel és végül Szlovénia részére Ljubljana székhellyel.

Az orvosi kamarák — ugyanazzal a hatáskörrel, mint az ügyvédi kamarák — az orvosok fegyelmi fórumát alkotják és döntenek minden orvos-etikai kérdésben. Az új törvény elrendeli, hogy minden orvos kötelezően tagja lesz az orvosi kamarának. Súlyos fegyelmi vétség esetén a kamara törli az orvost tagjai sorából, aki ezután már nem

is folytathat az országban praxist.

Az orvosi kamara beleegyezése nélkül az orvosok nem vállalhatnak állást sem a munkásbiztosítópénztárnál, sem a vasutnál vagy másutt és nem vállalhatnak fürdőorvosi állást sem, valamint nem távoznak egyik kamara területéről a másikba, legfeljebb csak konziliumra való meghívás esetén. Megtiltja az új törvény azt is, hogy egy orvos több rendelőt tartson fenn, vagy hogy több helyen folytasson praxist. Az

orvosi kamarák szigorúan fogják büntetni azt az orvost is, akiről bebizonyosodik, hogy üzletszerűen hosszabbítja meg a betegek gyógyulási idejét. Ugyancsak az orvosi kamarák fogják megállapítani az egészségügyi főnökségekkel együtt az orvosok által felszámítható takarékait is.

Az új rendelet már május 18-án életbelép, az orvosi kamarák azonban csak szeptember 1-én fognak megalakulni.

Megegyezés készül az adókövetésekben

Az adókövető bizottságok plenáris ülése előtt

Az adókövető bizottságoknak szerda délelőtt megtartandó első értekezletére már megtörténtek a szükséges előkészítő intézkedések. A megoldandó kérdésekről kedden a városi hatóság és a pénzügyigazgatóság között informatív megbeszélés folyt, aminek eredményeképpen kijelentés van arra, hogy létre jön a megegyezés egy méltányos adókulcsban.

A szerdai értekezleten az adókövető bizottságok tagjai és a pénzügyigazgatóság képviselőin kívül részt vesznek a városi hatóság vezetői is és bár Pletikoszits András dr. főispánnak ugyanebben az időben a Mérgeesen megtartandó ármentesítő társulati ülésen kellene részt venni, ezt a gyűlést elhalasztották, mert Pletikoszits főispán, mint munkatársunk előtt kedden hangsúlyozta, súlyt helyez arra, hogy az adókövető bizottságok első értekezletén részt vegyen. Ugyancsak képviselve lesz a városi tanács és a városi adóhivatal is.

Az értekezleten elsősorban feleltek a bizottságok tagjait, majd kiközlítették őket az adókövetésnél követhető magatartásukról. Ezután következik az adóalap kiszámítási módjának megállapítása, amelyről a törvényben is megállapított létszámot veszik figyelembe. A létszámot úgy fogják megállapítani, hogy az 1917. évre 10.000 korona évi létszámot lógnak megállapítani,

minden további évre pedig száz százalékkal többet tehát 1918-ra 20.000, 1919-re 40.000, 1920-ra 80.000 és 1921-re 160.000 korona a létszám. Csak az ezeken felüli vagyona fogják megállapítani az adókulcsot.

Pletikoszits András dr. főispán kijelentette munkatársunk előtt, hogy nincs kizárva, hogy az első adóértekezletet a letárgyalandó anyag bősége miatt nem lehet szerdán befejezni, azonban hihetőleg a pénzügyigazgatóság képviselői is méltányos álláspontra szoktak helyezkedni. Más forrásból szerzett értesülésünk szerint az adókövetésekhez delegált pénzügyigazgatósági megbízottak pedig ugyancsak ígéretet tettek az előzetes megbeszélések folyamán, hogy lehetőleg respektálni fogják az adókövető bizottságok tagjainak véleményét és a szerdai értekezleten az alapelvek megbeszélésénél igyekezni fognak megteremtteni az adókövetés munkájának szükséges együttműködés alapját.

Erre figyelemmel lesz a városi hatóság is és így meg van minden kilátás arra, hogy sikerül a megegyezés. Abban az esetben, ha a kincstár képviselőinek magatartása meghusztaná a megegyezést, elkerülhetetlen lenne a polgárságnak a városi hatóság által is támogatott szélesebbkörű tiltakozó akciója a nagy adókövetés ellen.

Letartóztatott novisadi nagykereskedő

Két család a rendőrségi fogdában — tévedésből

Novisad kereskedő világát kinos szenzáció tartja izgalomban. A rendőrség letartóztatta Korodi Lajos tekintélyes és vagyonos novisadi nagykereskedőt, aki hétfő délután óta az ügyészség foglya.

Korodi tekintélyes és páratlanul népszerű kereskedő Novisadon. A háború előtt az egyik budapesti bank áruosztályának volt vezető tisztviselője, később Korodi Lajos és Társa cég alatt nagyszabású export-import üzletet nyitott, Hamburgban is telepet rendezett be, s különösen a vegyi termékek piacán szerzett vezető pozíciót, cége egyike lett a legnagyobbaknak és legismertebbeknek s ezzel arányban növekedett Korodi vagyona is.

A letartóztatás előzményei

Néhány héttel ezelőtt megirtuk, hogy a novisadi rendőrség letartóztatta Nagy József vasuti hivatalnokot, akire rábizonyult, hogy a Novisadon feladott árukról szóló fuvarleveleket a felek javára meghamisította, ami által a vasutnak tetemes kárt okozott, s a szállítófelektől pedig ajándékot s ellenszolgáltatást kapott a nekik tett szolgálatokért. Nagy vagy kevesebb súlyt irt be a fuvarlevélbe az áru tényleges súlyánál, vagy az árut úgy deklarálta, hogy a fuvardij kevesebb legyen.

Nagy József az ellene folytatott vizsgálat során azt vallotta, hogy a Korodi-cég Szőke nevű alkalmazottja is összejátszott vele s ez is hozzájárult a törvényellenes fuvardijkedvezményhez, mintegy 30.000 di-

nárral kevesebb fuvar díjért, mint amennyit fizetnie kellett volna. Nagy vallomása alapján kiterjesztették a vizsgálatot Szőkére és a Korodire is.

Abbáziából — a fogházba

Korodi Lajos családjával Abbáziában nyaralt s itt értesült róla, hogy vizsgálat folyik ellene. Nyomban megszakította a nyaralást s visszajött Novisadra, hogy a rendőrségnek rendelkezésére álljon. Vele együtt jött a családja, továbbá sógora Székely Arnold, a Székely és Komlós gabonakereskedő cég főnöke, szintén családostul. Hétfőn délután detektívek várták a vonaton megérkező Korodit s családjával, továbbá a vele együtt érkező Székelyekkel együtt bekisérték a rendőrségre.

A novisadi délutáni korzón természetesen nagy feltűnést keltett, hogy uriaszonyokat, gyerekeket, cselédekkel, nevelőnőjükkal együtt bekisértek a legkülönbözőbb menedemonda terjedt el a letartóztatás okáról a városban.

Két óra hosszat volt a két familia a rendőrségi fogházban, amikor megjelent a főkapitány, s kostaálta, hogy a rendőrök tulbuzgók voltak s az utazástól és az izgalmtól megviselt familia tagjait Korodi kivételével szabadonbocsátotta, Korodit pedig átkisértette az ügyészséghez. Kedden Korodit az ügyészségi fogházban kihallgatta a vizsgálóbíró. A nagykereskedő tagadja, hogy neki része lett volna a fuvarlevél pana-

mában s kijelentette, hogy éppen azért jött haza külföldről, hogy dokumentálja ártatlanságát, ha meg akart volna szökni, akkor most tehetne volna meg legkönnyebben, nincs tehát semmi ok további fogvatartására.

A vád tanács a szabadlábra helyezés ügyében még nem döntött.

A novisadi szerb színház válsága

A jövőben csak négy hónapos lesz a színi szezon

A novisadi színházi idény befejezése előtt élénken foglalkoztatja az ottani színházpártoló egyesületet a szerb színház ügye, amely ebben az évben csak súlyos gondok és küzdelmek árán tudta fenntartani a nyolchónapos színházi szezonot. Az elmúlt idényben ugyanis számos esetben alig volt közönség a színházban, gyakran alig tíz-tizenöt ember előtt játszottak a színészek úgy, hogy a társulat nagy deficittel dolgozott.

A színház május 15-én fejezi be működését és a novisadi Színházpártoló Egyesület már most foglalkozik a jövő évi szezon kérdésével. A közönség érdeklődésének hiánya miatt elhatározták, hogy a színház ezentúl nyolc hónap helyett csak négy hónapig fog Novisadon játszani, ezenkívül pedig hosszabb vendégszereplésre a Vajdaság nagyobb városaiba fog menni, mert remélik, hogy ezáltal sikerül megfelelő bevételt biztosítani a társulat számára.

Nem kapják vissza

a kereskedők az elkobzott gyufát

Megirta tegnap a Bácsmegyei Napló, hogy a pénzügyőrök több suboticiai kereskedésben, ahol megállapították, hogy a gyújtó skatulyáját 75 paránál drágábban adták el, — az egész gyufakészletet elkobozták. Azok a kereskedők, akiket az agent provokateurok begrattak, hogy egy dinárért adjanak gyufát, természetesen már megpróbálták az elkobzott készleteket visszaszerezni. A próbálkozásnak eddig nem volt s előreláthatóan nem is lesz sikere.

A kereskedők, akiket a kalamitás ért, azzal védekeznek, hogy nem tudtak a gyufa árának maximálásáról. A monopol-igazgatóságnak pedig az az álláspontja, hogy a gyufa árának megszabásáról szóló rendelet már novemberben megjelent, a törvény nem tudásával pedig senki sem védekezhet.

Annyi bizonyos, hogy a monopol-igazgatóság, amely most az elkobzással százezrekre menő károkat okoz a kereskedőknek, súlyos mulasztás terheli a logyasztó közönséggel szemben, amely szintén nem tudott arról, hogy a gyufa ára máximalva van, s november óta egy dinárt fizetett minden skatulya gyufáért ott, ahol három koronáért megkaphatta volna. Az bizonyos, hogy a pénzügyi kormány nem köteles a maga rendeleteit másutt, mint a Sluzbene Novinében közreadni, a helyi hatóságoknak és a monopol-igazgatóságnak azonban a közönség érdekében kötelessége lett volna más uton-módon is tudatni, hogy csak 75 parát kell fizetni a gyufáért, nem egy dinárt. A Sluzbene Novine mégsem közkezen forgó olvasmány, a mit az is bizonyít, hogy a monopol-igazgatóság helyi exoziturája, a dohány nagytőzsde szintén nem tudta, hogy a gyufa árát megállapították, s a nagy tőzsdéből is 36.000 dinár értékű gyufát koboztak el.

A tegnapi elkobzásról meg kell állapítani, hogy az a mód, ahogyan végrehajtották, lehet jogszerű, de az állam tekintélyét sérti, mert

nem tulságosan lldomos, hogy *dilami közegek kihágás elkövetésére bírnak rá valakit, hogy azután alkalmazzák vele szemben a legszigorúbb büntetést.* A Reuter Károly cég-nél például az agent provokateur valóságilag küzdött, hogy a cég főnökeit rábeszélje, hogy neki gyufát adjanak el, s amikor ez sikerült neki, 25.000 dinár értékű gyufát koboztak el a cégtől.

Az sem éppen tökéletes módja az elkobzásnak, amit tegnap produkáltak, hogy az elkobzott készletet nyomban eladták vagy a kárvallott delikvensnek, vagy — a konkurensének. Az elkobzás lehet jogszerű, lehet törvényes, de minden esetben olyan intézkedés, ami ellen még jogorvoslatnak van helye... S a pénzügyváros közeg nem ismerheti a felsőbb fórumok jövődó határozatát. A delikvens már föl van akasztva, holott ártatlansága is kiderülhet.

Az elkobzás jogosságát legalább is kétségesse teszi az, hogy a monopóliumok ugyan az egész ország területére nézve egységesek, azonban Oszterbiában, ahol a gyufa eladási ára már november előtt is meg volt állapítva, a kereskedő az állami egyedárusági raktárból vásárolja a gyufát, éppugy, mint ahogy a dohányárut vásárolják, míg itt akárki akármelyik helyföldi, vagy külföldi gyártót vásárolhat gyujtót s nem egészen bizonyos, hogy a 75 parás gyufaár életbeléptetésekor nem kerülte-e el ez a körülmény a pénzügyminisztérium figyelmét.

A repülőgép-katasztrófa után

mindenki repülni akart

Hirt adtunk arról a repülőgép-katasztrófáról, amely vasárnap délelőtt történt Budapesten.

A megtartott helyszíni szemle megállapította, hogy a gép alumínium testű, összetört, a motor székelye pozdórává zuzódott, de maga a motor teljesen ép maradt. A gép értéke 80 millió magyar korona volt.

A repülési szakértők vizsgálatuk után megállapították, hogy *líkerülhetetlen szerencsétlenség történt.* A szakértők azt is megállapították, hogy Bérczay pilóta nem hibás s hogy amikor látta, hogy a gép menthetetlenül zuhan, a benzinvezető készüléket elzárta. Ezzel elérte, hogy a gép a zuhanás után nem gyuladt ki. Az összetört gépet a műegyetemre szállították, ahol megvizsgálják, nem volt-e valami hibája.

A szemle után a rendőrség *betiltotta a sétatrepülést* és intézkedést adott ki, hogy a jövőben a város felett alacsonyan ne repüljenek a gépek, mert az az utóbbi időben gyakran okozott a járókelők között pánikot.

A szerencsétlenség után *azok, akik már megváltották jegyüket a hidrolánra, egytől-egyig repülni akartak.* Nem riadtak vissza a szerencsétlenség hírére, hanem sürgették, hogy minél hamarabb engedjék őket gépbe ülni. A jegyeket már egy-két nappal hamarabb váltotta meg mindenki. Mandl Samu is, aki a szerencsétlenség áldozata lett, még szombatán váltott jegyet családja számára.

Ma délután kihallgatták a sebesülteket. Bérczay pilóta és Schmed szerelő az *idegsokk jelei* mutatkoznak. Allapotuk kielégítő és az orvosok remélik, hogy csakhamar elhagyhatják a kórházat. A fiatal Mandl-házaspár állapotában is javulás állott be. Mandl Hugóné, aki hat hónapja áldott állapotban van, a szerencsétlenség legkönnyebb sérültje és állapotában semmi komplikáció nem állott be. Mandl Samuné a zsidókörhözban fekszik súlyos, de nem életveszélyes állapotban.

A kihallgatás alkalmával kiderült, hogy Mandl Samu volt a repülőgép utasai közül az egyetlen, aki üléshez szíjaztatta magát. Mandl Hugóné a levegőben rosszul lett és hogy megkönnyebbüljön, kihajolt az ablakon. Férfje és anyósa hozzásiettek és nincs kizárva,

hogy a gép megbillenését a légörvénybe jutás pillanatában az is elősegítette, hogy egyszerre három ember tartózkodott a gép egy pontján.

A szerencsétlenül jártak a zuhanásra nézve nem tudnak semmi pozitívumot mondani. Mandl Hugó és felesége elmondották, hogy a repülés alatt nem

féltek és a zuhanást csak akkor vették észre, amikor a gép motorja elállt. Ezután elvesztették eszméletüket és csak a szanatóriumbau tértek magukhoz.

A rendőrség a vizsgálatot tovább folytatja, de eddig ügylátszik, hogy bünyvadi felelősséggel senki sem tartozik a szerencsétlenségért.

Setyerov Szlavko a nemzetiségi választójogról

Elítéli a demokraták magatartását — A kormány nemzetiségi politikája

A demokrata párt tagjainak az igazoló bizottság hétfői ülésén elfoglalt álláspontja a nemzetiségek választó jogának kérdésében még a demokratapárt többi tagjai között sem találkozott általános tetszéssel. Beogradi munkatársunknak alkalma volt erről a kérdéstről beszélgetést folytatni Setyerov Szlavko dr.-ral a becskerekai kerület demokrata képviselőjével.

Setyerov kijelentette munkatársunk előtt, hogy a demokrata bizottsági tagok tegnapi fellépése a klub előzetes hozzájárulása nélkül történt, minthogy klub ülésen ezzel a kérdéssel egyáltalában nem is foglalkoztak. Ő a maga részéről egyáltalában nem is osztja a bizottsági tagok álláspontját, mert meggyőződése szerint nem lehet kétséges, hogy mindenkit, akit január 31-ig a választói névjegyzékbe felvettek, megilletett a szavazás joga márciusi választásokon. Annál kevésbé kívánhatná ő a magyar szavazatok megsemmisítését, mert az ő listájára ugy a subotica, mint a becskerekai kerületben meglehetősen számú magyar szavazatok is estek.

— Viszont a radikálisok álláspontja az igazoló bizottság ülésén sem volt őszinte és nem állott elvi alapokon. A radikálisok igazolták a vajdasági mandátumokat, mert a vajdasági választási eredményekkel meg voltak elégedve. Ha konzekvenssek akartak volna lenni, akkor igenis meg kellett volna semmi-

síteni a subotica és novisadi választásokat mert ott a törvényszékek törvénytelenül visszautasították a hivatalos kiigazítás alkalmával felvett nemzetiségi szavazókat, annál is inkább, mert a sombori és a bányási választó kerületekben a törvényszékek helyesen jártak el és így nem volt egységes az eljárás. Az igazoló bizottságban történeteket különben Setyerov a párt legközelebbi ülésén is szóvá fogja tenni, mert véleménye szerint a párt népszerűségének is ártottak a bizottsági tagok hétfői szereplésükkel.

Munkatársunknak arra a kérdésére, hogy az új kormánytól várható-e más nemzetiségi politika, mint amelyet a koalíciós kormány folytatott, Setyerov mosolyogva azt válaszolta: „En eddig semmi változást nem vettem észre, de bizonyára Önök sem.“ Egyelőre szerinte csak az a jellemző tény jegyezhető fel, hogy a román képviselő és a németek máris támogatják a kormányt, de hogy milyen ellenértékek fejében, azt még nem lehet tisztán látni. Az új kormány egyébként is csak rövid ideje működik még, úgy, hogy nemzetiségi politikájának irányelvei még nem domborodhattak ki. Az ellenzék majd csak a kormány deklarációjából fogja megírhatni, hogy mik a kormány szándékai ezen a téren. Ez a deklaráció azonban még el sem készült és talán hallgatni is fog ebben a kérdésben.

Ellentétek a szövetséges hatalmak között a francia-belga választjegyzék miatt

Anglia és Olaszország külön válaszol Németországnak

A német-francia jegyzékcseré, a francia válasz szövegének nyilvánosságára jutása után élénk visszhangot kelt az antant és Németország sajtójában és megállapítható, hogy *Anglia és Olaszország elítéli a francia és belga kormányt, hogy szövetségesek meghallgatása nélkül szövegezték meg a jegyzéket.* A német közeledési kísérlet annak kudarcára mellett a jelek szerint más nem várt eredményt hozott, ami előnyös a németekre nézve: *megbontotta a szövetséges hatalmak egységét és a francia-belga fronttal szembeállította az angol-olasz álláspontot.* Megállapítható, hogy az olaszok is messze eltávolodtak a francia fel fogástól és mindinkább az angol politika felé közelednek, amit az angol királyi pár római látogatása is megerősíteni látszik.

Az angol lapok *súlyos diplomáciai hibának tartják,* hogy Belgium és Franciaország külön-külön válaszoltak a német javaslatokra. A lapoknak az a véleménye, hogy Angliának szabad kezet kellett volna hagyni, hogy teljes cselekvést szabadsággal lépjen föl. Azt remélik, hogy Anglia megragadja az első kínálkozó alkalmat és főleg arra támaszkodva, hogy a német javaslat az egész jóvátételi kérdést nemzetközi döntőbíróvá elbírálása alá akarja terjeszteni, *közvetítést kezd a szövetségesek és Németország közötti közvetlen tárgyalások megindítása érdekében.* Irányadó angol körök azt tanácsolják Franciaországnak, hogy követeljen minél több szolgáltatást anyagban és munkában, mert a készpénzfizetéshez Németországnak kölcsönt kellene felvennie, s a kölcsön az angol és amerikai piacokon nem teremthető elő.

A Daily Telegraph rossz néven veszi a németektől, hogy Németország nem ajánlott fel legalább *negyven millió aranymárkát,* ami jó hatást váltott volna ki Angliában. A lap *»Franciaország mint diktátor«* című vezércikkében azt írja, hogy helytelen, hogy Németország ellenszolgáltatás nélkül akar kölcsönt. *Míg Németország jelentékeny része idegen megszállás alatt van, nem lehet kölcsönről szó.* Anglia elvárja a németektől, hogy *hidat teremtenek a irancák számára az újabb közeledés megkönnyítése céljából.*

Az olasz lapok György király római látogatása alkalmával meleg hangon írják az *olasz-angol barátságról* és felszólítják a két kormányt, hogy *helyezkedjenek szembe a franciák üzelmeinek.*

Londoni jelentések szerint az angol kormány már meg is állapította a Németországhoz intézendő *külön választjegyzék szövegét,* amit két napon belül átnyújtanak a londoni német nagykövetnek. Diplomáciai körökben úgy tudják, hogy *az olasz válasz szövege teljesen azonos lesz az angoléval.*

Baldini és lord Curzon szerdán nyilatkoznak az angol alsó- és felsőházban a német választjegyzékről és a külpolitikai helyzetről. *Poincaré* ugyancsak szerdán a kammert megnyitó ülésén nagy politikai beszédet mond a francia választjegyzékről és a Ruhr-politika indító okairól. Ezzel a beszéddel Poincaré megkísérli, hogy enyhítsen azon az ellenséges hangulaton, amelyet a francia választjegyzék Londonban és Rómában előidézett.

Berlini hírek szerint Németország bizik az angol és olasz jegyzék barátságos hangjában és ezért a biro-

dalmi kormány a parlamentben mindaddig nem teszi szóvá a franciákkal és belgákkal történt jegyzék-váltást, míg a két másik antanthatalom jegyzékét is meg nem kapja. A német kormány reméli, hogy *az angol és olasz jegyzékek ismét módot nyújtanak a közeledésre és a Ruhrkérdés megoldására.*

Megállapítható egyébként, hogy Anglia részéről már az első kudarc után *ismét kísérlet történt a német-francia közeledés elősegítésére.* Lord Curzon angol külügyminiszter, ugyanis óvatossá formában kérdést intézett Poincaréhoz, hogy *Franciaország nem volna-e hajlandó a Ruhrakcióról újabb eszmecserebe bocsátkozni.* A francia kormány londoni nagykövete utján közölte lord Curzonnal, hogy *nem zárkózik el az újabb eszmecsere előtt.*

Fölszámolják

a volt középhatalmak Törökország vagyonát

Lausanneból jelentik: A lausannei konferencia gazdasági bizottsága hétfőn *Montagna* elnökele alatt tartott ülésén a keleti békeszerződésnek a német, osztrák, magyar és bolgár vagyontárgyak, jogok és érdekeltségek felszámolására vonatkozó cikkelyét fogadta el. A szakértők a cikkely új szövegét dolgozták ki, mert Törökország azzal a megokolással utasította el a régebbi szöveget, hogy bár maga a likvidálás ellen nincs kifogása, de *nem vállalja azt a szerepet, hogy a szövetségesek intézkedéseinek végrehajtója legyen.*

Az újonnan megszövegezett cikkely egyebek között azt a rendelkezést tartalmazza, hogy a Törökországnál megmaradó területeken lévő azok a lefoglalt vagyontárgyak, jogok és érdekeltségek, amelyek a volt középhatalmak vagy ezek állampolgárainak tulajdonát alkották, mindaddig megmaradnak a szövetséges kormányok tulajdonában, *amíg a szövetséges kormányok Németország, Ausztria, Magyarország és Bulgária kormányaival megfelelő megegyezésre jutnak.* A Törökországtól elszakított területeken az államhatalmat jelenleg gyakorló kormányok e szerződés életbeléptetésétől kezdődőleg *telszámolhatják a volt középhatalmak vagy állampolgárainak lefoglalt javait.*

Szerbia Nagyatádjija

A budapesti „Magyarság“ Jurics Márkóról

Budapestről jelentik: A „Magyarság“ című napilap keddi száma „Szerbia Nagyatádjija“ címmel a következőket közli: A szerb kormányválság alkalmából érdekes hírt közölnek velünk Szabadkáról. A most lezajlott képviselőválasztásokon ugyanis Szabadka egyik képviselőjévé *Jurics Marko,* ottani bunyevác földbirtokost választották meg. Most pedig e hírforrásunk szerint *Pasics* miniszterelnök Juricsnak ajánlotta föl új kormányának földmívelésügyi tarcáját.

Az új szerb miniszterjelölt személye bennünket azért érdekel különösképpen, mert ősrégi szabadkai bunyevác-családból származik. Szülei szegény zsellérek voltak, akik még a bunyevác-negyedben épült kis szalmaviskójuk baglyakemencéje mellett éltek le napjaikat. A kis Markó azonban már a fejlődő Szabadka kulturársadalmá után vágyakozott. Magyar fiuk barátságát kereste, a magyar gimnáziumba is beiratkozott és teljesen megmagyarosodva, gyönyörű szál legény alakjában került ki az iskola padjai közül. Azok közül az aranyos természetű bunyevácok közül való, akik egy egész fejtel magyarság polgártársai. Hatalmas természetével erős jellem és tiszta elme párosult és szerencséjén kívül ezen ter-

mészeti adományoknak köszönheti, hogy a háboru alatt szerény sertéshizlálóból a leggazdagabb bácskai földbirtokosok egyikévé fejlődött.

Szabadka elszakadása után a részben átalakult új társadalomban nagy népszerűsége telt szert és most, hogy szerbiai politikai szokás szerint a földművelésügyi minisztert a nem szerbiai származású politikusok közül kell kiválasztani, a radikális klub politikusaiknak szeme a szabadkai bunyevác-magyar adonisi természet akadt meg. Ha *Jurics* kinevezése tényleg megtörténik, ő lesz Szerbia Nagyatádjja és egyszersmind Szerbia pravoszláv vallású miniszterei között az egyetlen római katolikus.

A javadalmi főnök gyilkosa

Főtárgyalás a novisadi törvényszéken

Novisadról jelentik: A novisadi törvényszéken dr. *Medakovics* Dusan tanácselnök elnökletével kedden kezdték meg *Dózsai* György bűnügyének a tárgyalását, aki a múlt év december 22-én meggyilkolta *Tapavica* Milán novisadi városi javadalmi hivatali főnököt. A vádat dr. *Le-mails* Jován ügyész képviselte, a védelmet pedig dr. *Szekulics* Milán látta el.

A bíróság 9 órakor kezdte meg a tárgyalást. *Dózsai* György elmondta a gyilkosság előzményeit. Kijelentette, hogy *Tapavica* öreá haragudott, egy alkalommal el is bocsátotta a javadalmi hivatali állásából, a hová azonban a főispán ismét visszahelyezte. Ettől a perctől kezdve *Tapavica* még gorombább volt hozzá. Egy alkalommal a javadalmi hivatali tisztviselői felkérték főnöküket, hogy vezesse őket a főispán elé, akitől fizetéselemelést akartak kérni. *Tapavica* ezt meg is ígérte, azonban amikor a főispán elé kerültek, nem terjesztette elő a tisztviselők kérését, úgy, hogy *Dózsai*knak kellett azt kérni. A mikor a főispán szobájából eltávoztak, *Tapavica* rátámadt, és akkor erős szóváltás keletkezett köztük.

December 21-én reggel a piacra ment hivatali kötelességét teljesíteni. Ott hallotta, hogy *apósát letartóztatták*. Amikor hazament, a lakásán Weisz pénztárnok és egy rendőrőrmester vártak akik nála is és *Kózárszkinál is házkutatást tartottak*. Nála azonban nem találtak hamis jegyeket. December 22-én *Velinkovics* István nevű tisztviselő tudatta vele, hogy *Tapavica* kereste. Amikor be ment *Tapavica* szobájába, ott találta *Matics* Brankó hivatalnokot, aki előtt *Tapavica* szemére vetette apósa csalását, majd *öklével megütötte*. Ő erre *Tapavicát mellbe vágta, aki elesett*. Tudta, hogy *Tapavicánál revolver szokott lenni* és hogy megelőzze a támadását, *elővette kését és a mellébe, majd a kariába szurta*.

Dózsai György után *Matics* Brankót hallgatta ki a bíróság. *Matics*, aki szemtanú volt, azt vallotta, hogy *Tapavica* nem támadt *Dózsai*ra, aki a szóváltás közben ütötte meg főnökét, majd késével kétszer megszúrta és amikor *Tapavica* sérülten kiszaladt a folyosóra, a lépcsők alján *Tapavicát még egyszer megszúrta*. *Tapavicát* mindig jó embernek ismerte, aki csak akkor haragudott tisztviselőire, ha oka volt arra. *Matics*sal egyértelműen vallottak *Velinkovics* és *Kalenics* javadalmi hivatalnokok is, akik a gyilkosság idején a mellékszobában tartózkodtak. *Stefánovics* Brankó dr. polgármester vallomása után az elnök a tárgyalást felfüggesztette.

A délutáni tárgyaláson öt tanút hallgatott ki a bíróság, akik után dr. *Cseremov* György és dr. *Kluka* György orvosok mondtak szakértői véleményvt. Az áldozaton hat seb volt és a halálát elvérzés okozta.

A tárgyalást holnap folytatják. Ítélet is holnap délelőtt várható.

Botrányal végződött Milán király hagyatékának árverése

A bécsi rendőrség betiltotta az aukciót — Hamisított műtárgyakat adtak el százmilliókért

Néhány héttel ezelőtt a bécsi *Neue Freie Presse*-ben feltűnést keltő hirdetés jelent meg, amely közölte a műgyűjtőkkel és régiségkereskedőkkel, hogy a *Kärtner-strasse* 5. számú házban, ahol *Milán szerb király annakidején lakott, árverésre kerül a tizenöt szobás lakás egész berendezése*: vagyontokat érő antik butorok festményekkel, szobrokkal és egyéb műtárgyakkal együtt. Az érdekes hirdetést megfélelő kommentár kíséretében a *Bácsmegyei Napló* is közölte; szövegétük ugyanis, hogy *néhány Milán király bécsi butorai tudomásunk szerint Beogradban vannak és egészen érthetetlen, hogy az árverezők — akiknek nevét az árverési hirdetmény, mint megirtuk gondosan elhallgatja — milyen uton-módon jutottak abba a helyzetbe, hogy ezt a lakásberendezést Bécsben kalapács alá bocsáthassák?*

A Milán-hagyaték árverése nem is folyt le simán. Az aukció első napján ugyan igen látogatott volt az egykori királyi lakás, alig fértek el a tizenöt szobában az érdeklődők és az árverezők, akik hevesen licitáltak az aukcióba bocsátott műtárgyakra, antik butorokra és a kikiáltási árakat hihetetlen magasra verték fel. A második napon azonban már történt egy kis baleset: *a bécsi jugoszláv követség vezetője nyilatkozott a napilapokban, hogy az előírt lakásberendezés nem volt soha Milán királyé*, mert a király hagyatékához tartozó butorokat és régiségeket, amelyek a bécsi lakásban voltak elhelyezve, *a szerb kormány még 1905-ben megvásárolta és Beogradba szállította*, ahol a lakásberendezést a nemzeti muzeumban őrzik.

A nyilatkozat nem riasztotta el az árverezőket, akik hitelt adtak annak a magyarázatnak, amelyet az aukció rendezői széles körben terjesztettek; hogy *Milán király lakásberendezését a háboru alatt, Beograd megszállásakor szállították vissza Bécsbe a szerb nemzeti muzeumból*. Minden fennakadás nélkül folytatták az árverést napokon keresztül és *sok száz milliós bevétel érték el*, amíg azután végre *a bécsi műkereskedők és antikváriusok szövetsége feljelentést nem tett a rendőrségen az aukció rendezői ellen család miatt*. A feljelentés nagy port

vert fel és akik az előző árverési napokon a legnagyobb lelkinyugalommal vásárolták Milán király állítólagos hagyatékának egyes dobrakerült darabjait, most sietve szakértőkhöz fordultak és megvizsgáltatták a megvásárolt régiségeket. A szakértők közbelépésének első eredményeképpen egy külföldi műgyűjtő, aki Milán király börgarnituras dolgozószobáját vette meg az aukció első napján, *bűnvádi följelentéssel fordult a bécsi rendőrigazgatósághoz*, beigazolvá azt, hogy *az árverésen vásárolt szobaberendezés mindössze egy esztendő, a múlt év folyamán készült egyik bécsi butorgyárban*.

A rendőrség a feljelentés alapján megjelent a *Kärtner-strassei* árverési helyiségben, lefoglalta az ott talált tárgyakat és az árverező közönség nagy izgalma *betiltotta az aukció további folytatását*. A minden tekintetben helyénvaló intézkedés mellékesen megjegyezve elkésett némileg, mert a kalapács alá bocsátott tárgyakat legnagyobb részben már eladták. A rendőrségi eljárás során kiderült, hogy az aukció *Petényi* nevű magyar származású bécsi kereskedő rendezte egy *budapesti műkereskedőkből álló konzorciummal együtt*, amelynek *Lévay* budapesti antikvárius volt a vezetője. *Petényi* a rendőrségen beismerte, hogy hamisítványokat hoztak forgalomba és elmondotta, hogy *több mint két esztendeje készültek erre az árverésre*. A ravaszul kiesztelt és nagystílién végrehajtott szélhámosághoz az szolgáltatotta az ötletet, hogy megtudták, hogy *Milán király egykori lakosztálya üresen áll, illetőleg alkalmilag kibérelhető*. Megkötötték a szerződést a helyiségre, azután hozzáláttak a tizenöt szoba bebutorozásához. *Egyes műtárgyakat egyenesen erre a célra hamisítottak*, a lakásberendezés legnagyobb része azonban a vállalkozásban résztvevő műkereskedők raktárából került elő. Teljesen értéktelen ócskaságokat sóztak rá horribilis összegekért a kellő szakértelemmel nem rendelkező műgyűjtőkre és »műértők«-re, akik abban a tudatban, hogy az árverés valóban *néhány Milán király egykori lakásában folyik*, nem is mertek arra gondolni, hogy a berendezés ne tartozna a királyi hagyatékhoz.

A párisi és londoni sajtó rideg hangon ír Bethlen tárgyalásairól

A Journal des Debats és az Observer szerint a siker előfeltétele: Magyarország demokratizálódása

Budapestről jelentik: Gróf *Bethlen* István miniszterelnök és *Kállay* Tibor pénzügyminiszter külföldi utazása — mint ma már megállapítható — nem járt azzal az eredménnyel, amelyet általában vártak tőle. London és Róma vezető politikusaival ugyan meg csak ezután tárgyalnak a magyar kiküldöttek, de *Bethlenék* missziójának sikere a párisi tárgyalásokhoz fűződött, már pedig Párisból imponálóan előzékeny fogadták és udvarias elismerések emlékein kívül egyebet nem vitt magával a két magyar államférfi Londonba. A budapesti lapok most kezdenek szemelvényeket közölni a párisi és londoni lapok *Bethlen* és *Kállay* utazásával foglalkozó cikkeiből és ezek a szemelvények *keserű kiábrándulást* jelentenek a magyar közvélemény számára, amely idáig — a magyar kiküldöttek barátságos fogadtatásáról szóló hivatalos jelentések alap-

grad. Bukarest és Prága véleményét is, mert nekünk elsősorban barátságunkkal kell egyetértőnk a volt ellenségeinknek nyújtandó segítség ügyében.

A budapesti sajtó valósággal elkecseregetten tiltakozik a félhivatalos francia lap »rideg hangja« ellen, viszont ugyszólván meglepetéssel veszik tudomásul Budapesten azokat a követeléseket, amiket a *Journal des Debats* szerint az antanta Magyarországnak nyújtandó pénzügyi kedvezmények előfeltételei gyanánt felállít:

— *Bethlen* gróf Ausztria példájára hivatkozik, amelynek kedvezményeket nyújtottak pénzügyi talpraállítása érdekében. Ausztria azonban demokratikus köztársaság, amely végképpen eltávolította a Habsburgokat, szinte semmire redukálta hadseregét és elfogadta a nemzetközi ellenőrzést. *Magyarország a feudálisok diktatúrája alatt hever*, akik a *Szent István* koronája birodalmának helyreállítására törekednek. *Nem igaz, hogy Bethlen* gróf a parasztokra támaszkodik, *Bethlent* a nagybirtokosok fenyegetik, akik mindenáron uralmuk fentartására törekednek. *Ha a magyar nép igazán szabad lesz*, megfontolhatja majd a szövetségesek, vajjon megbízhatnak-e benne.

A londoni sajtó — a Magyar Távirati Iroda jelentése szerint — hasonló felfogást tanusít a magyar kérdésben. Az *Observer* *Bethlen* megérkezésével kapcsolatban azt hangoztatja, hogy a magyar ügyekben *először a kisantantot kell meghallgatni*, annál is inkább, mert a kisantant és különösen a csehek a legutóbbi időben meglehetősen erőfeszítéseket tettek, hogy barátságos megértésre jussanak Budapesttel. *Bethlen meg volt hiva Prágába és el is fogadta ezt a meghívást*. Remélhető, hogy Magyarország elégtételt fog adni a határincidensekért. *A kisantant támogatja Magyarországot kérését azzal a feltétellel, ha a magyar kormány rendbe hozza pénzügyeit, helyreállítja a belső rendet, elnyomja a kisantant ellen irányuló belső propagandát és barátságos viszonyt tart fenn szomszédaival*.

Ugyanígyen értelemben ír a *Bethlen* és *Kállay* missziójáról a *Sunday Times*, amely szintén *Magyarország demokratizálódását sürgeti*.

Érdekes a párisi és londoni lapok követeléseivel szemben a *demokratikus magyar közvélemény* állásfoglalása, amely *illetéktelen beavatkozásnak* minősíti, hogy *külső helyről követelik Magyarországnak demokratikusabb állammá való átalakítását és nehézményezi, hogy ehhez a feltételhez fűzik Magyarország gazdasági megsegítését*. Ennek az állásfoglalásnak az a magyarázata, hogy ezekben a demokratikus magyar politikai körökben attól tartanak, hogy amennyiben *Bethlen* miniszterelnök üres kézzel tér haza külföldi utjáról, *nem tarthatja tovább magát, hanem kénytelen lesz átengedni helyét a szélsőséges jobboldali elemeknek*.

Bethlen és Kállay megérkeztek Londonba

Londonból jelentik, hogy gróf *Bethlen* István miniszterelnök, *Kállay* Tibor pénzügyminiszter és gróf *Khuen-Héderváry* Sándor követségi tanácsos vasárnap éjjel egy órakor megérkeztek a londoni *Viktória-pályaudvarra*. A pályaudvaron gróf *Szapáry* László magyar követ és Mr. *Monk* az angol külügyminisztérium követségi tanácsosa fogadták őket. *Korányi* Frigyes párisi magyar követ, akinek *Bethlen* gróf kérésére Londonba kellett volna kísérni a magyar delegációt, Párisban maradt, hogy szükség esetén felvilágosításokkal szolgáljon a jóvátéti bizottság magyar albizottságának. *Báró Korányi* szerdán követi a minisztereket Londonba.

Kancellárválság Németországban

Stresemann lép Cuno helyébe

Cuno kancellár ellen — aki üdülési szabadságáról visszatért Berlinbe — a Franciaországhoz intézett német jegyzék sikertelensége miatt a német pártok körében nagy az elégedetlenség, mert neki tulajdonítják, hogy a német akciót már az első stádiumában kudarcot vallott. A kancellár az ellene kialakult hangulat hatása alatt állítólag kijelentette, hogy *egészségi állapotára való tekintettel vissza akar vonulni*. Utódjait politikai körökben Stresemannt emlegetik, aki a pártok körében nagy népszerűségnek örvend és akinek kilátásait növeli az, hogy *Eigenachban* tartott beszédében egy széleskörű koalíció szükségességét hangoztatta, amely koalícióban résztvenne a néppárt és a szociáldemokratapárt is. Egyelőre azonban bizonytalan, hogy a szociáldemokraták hajlandók volnának az új kabinetben résztvenni, vagy csak jóakaratu semlegességgel akarják támogatni Stresemann kabinetjét.

Botrányok

a porosz parlamentben

A porosz parlament legutóbbi ülésén — mint Berlinből jelentik — a kommunisták ismét nagy botrányt rendeztek. A parlament palotája elé erős rendőri készültségek vonultak föl, hogy a birodalmi gyűlésről kitiltott Katzmann kommunista képviselőnek az épületbe való bejutását megakadályozzák. A kommunisták a parlament ülésén tiltakoztak az intézkedés ellen és beszédekben sértegették a polgári pártokat. A napirend tárgyalása alkalmával pedig olyan lármát csaptak, hogy a szónokokat nem lehetett hallani. A parlament elnöksége Hoffmann kommunista képviselőt rendőrökkel vezettette ki a teremből. A kommunisták obstrukciója miatt a parlament ezen az ülésen eredményes munkát nem tudott kifejezni.

Drágább lesz az idei nyár

Ötven százalékkal drágább minden szezoncikk mint tavaly volt

A nyári évad megkezdődött Suboticán. A naptár ugyan még csak májust mutat, de idő, amely az utóbbi pár esztendőben rebelliként fűtyült a hivatalos dátumokra, már elhozta a megérlelt, embertifullasztó, gyötrelmes kánikulát. Két nap óta nagy hőség tikkasztja az alig hogy kilombosodott fákat, nyoma sincs a hangulatos, szíves és szerelmes májusnak, amely valamikor — békeévekben — annyi szép nappal ajándékozta meg a nyár felé menetelő embereket. Suboticán beköszöntött a par excellence nyári szezon: a korzón megjelentek a szalmakalapok, déli előtöként zsufolva vannak az árnyakadató ponyvák és a kávéházakban kapuciner helyett hűsítő italokat és jegeskávákat szolgálnak föl a pincérek. A nyár megjött minden külső pompájával, minden szenvedésével — és kötelező gondjával együtt. Mert a gondok soha sem szűnnek meg: télen fa, fűlikabát és egyéb gondok kínozzák meg az embereket — a nyár viszont más súlyos problémákat ad föl, amelyek, amint az esztendők előrehaladnak, egyre megoldhatatlanabbak azoknak, akik számára nem hoz aratást a meleg augusztus.

Minden évszakra meg van a maga külön kötelező programja az emberek részére, akik élnek és rosszul, szegényen élnek, mióta az a különös nyár-éjszaka ráesteledett a világra. Az idei nyár különösen sok gondot hozott, mert a drágaság legáltalább duplájára emelte az emberek nyári életéhez szükséges portékát. Suboticán ma egy jobb szalmakalap 150—200 dinár, egy jegeskávé, amely tavaly nyolc dinár volt, tizenkét dinár. A hűsítő italok — kávé-

házakban — szintén megdrágultak. A nyári félcipők ára körülbelül negyven százalékkal ment fel tavaly óta. Ugyanilyen mértékben drágult a fehér nyers selyemruha is, amely itt-ott már föltűnik a városban. A sör és egyéb nyári cikk ára, ha nem is erősen, de szintén tartja a tempót. Aztán Palics: a fürdőjege ára egész bizonyosan legalább még egyszer annyi lesz az idén, mint tavaly volt. Szobákat fürdővendégek számára ma csak ezer dináron felül adnak ki. Az a bátor halandó, aki az idén pár hónapot akar tölteni Palicson, még egyszer annyi pénzzel rakhatja teli pénztárcáját, mint az elmúlt évben, amikor pedig szintén méregdrága volt a palicsi nyaralás.

Mindent összevéve: drága nyár lesz az idén. És az a tragikus a dolgban hogy ez év úgy látszik egy hónappal hosszabb lesz, ha csak valami véletlen vissza nem fordítja az idő kerekét.

HIREK

— Az angol királyi pár olaszországi útja. Rómából jelentik: Az angol királyi pár megérkezett Rómába, ahol rendkívül szívélyesen fogadták. A pályaudvaron megjelent az olasz királyi család. Mussolini miniszterelnökkel az élén az egész kormány és az antant hatalmak diplomáciai képviselői. A bevonulás alkalmával virágessóval borították el az angol királyi pár fogatát. György király Mussolinét a Bath-rendjel nagykeresztjével tüntette ki.

— Ujra fölülvizsgálják a rokkantakat. Beogradból jelentik: A szociálpolitikai miniszterium megállapította, hogy a legutóbbi rokkant fölülvizsgáltnál különböző szabálytalanságok történtek. Ezért a miniszterium új szakbizottságot fog delegálni, amely újra fölül vizsgálja mindazokat a rokkantakat, akik államsegélyt élveznek.

— A szlovenszkoí magyar ellenzék közös listával indul a választási harcban. Prágából jelentik: A szlovenszkoí és karpato-ruszi magyar ellenzéki pártok elnöki tanácsa vasárnap Ungváron értekezletet tartott, amely főképen az augusztustól októberig megtartandó közszéki választásokkal foglalkozott. Az elnöki tanács elhatározta, hogy azokban a községekben, amelyekben a magyar pártokon kívül más pártok is állítanak jelölteket, a magyar pártok közös listával vesznek részt a választási küzdelemben.

— Mikes püspök repülőgépen Rómába utazott. Rómából jelentik: Az a repülőgép, mely Francesco Baracca pilóta vezetésével gróf Mikes János szombathelyi püspököt hozta Olaszországba, hétfőn leszállt a római repülőtéren.

— Áthelyezett községi jegyző. Becskerekről jelentik: Natosevics György községi jegyzőt Bavonistéről Ó-Ecskára helyezték át.

— Krupp-pör tárgyalása. Essenből jelentik: Krupp-pör tárgyalásán Wegmann tanuvalomásával igazolta, hogy a tömeg nem volt igazolt, csak akkor lett az, amikor a francia katonák leadták az első sortűzetet. Wegmann szerint a sortűz után a tömeg riadtan szétmenekült. A tárgyalást folytatják.

— Fedák Sári Párisba utazott. Budapestről jelentik: Fedák Sári hétfő délután elutazott a bécsi gyorsvonattal Párisba, ahol nyári szabadságát tölti. A művész főként a párisi színpadi újdonságokat akarja megnézni, azonkívül előkészíti a jövő szezon toalettkérdéseit, elsősorban az új Fall-operett Pompadourruháihoz csinál majd tanulmányokat a divat fővárosában. Fedák Sári négy-öt hétre tervezte párisi tartózkodását.

— Háborog az Etna. Rómából jelentik: Az Etna újabb kitöréséről szóló jelentések nyugtalanítják Olaszországot. Szerda óta délnyugati irányban mintegy hat méter átmérőjű hatalmas lávafolyam ömlik. A kráter óriási köveket vet ki magából, melyek azonban rendszerint visszahullanak a tüzokádóba. Ezidőszereint az Etna környékét még nem fenyegeti közvetlen veszély.

— A szovjetkormány nem engedi be a katolikus misszionáriusokat. Kopenhágából jelentik: A szovjetkormány utasította külföldi képviselőit, hogy ne adjanak beutazási engedélyt a katolikus misszionáriusoknak.

— Kizárták a budapesti sütőmunkásokat. Budapestről jelentik: A sütőmunkások szakszervezete hétfőn több gyárra kimondta a bojkottot. A munkaadók a bojkott miatt az összes sütőmunkásokat kizárták a munkából.

— Tanítógyűlés Stari-Becsén. A stari-becsei és zsabljajársi állami tanítók május 12-ikén Stari-Becsén nagygyűlést tartanak, amelyeken a tanítókat érdeklő ügyekről fognak tárgyalni.

— Királysértésért hat hónap. Osijekről jelentik: Az itteni törvényszék hat hónapra fogházra ítélte Jurenc Vukó munkást, aki Vinkovcén, a Radics-párt egy gyűlésén azt kiáltotta: »Le a királlyal, nem kell nekünk király, jobban fogunk élni köztársaságban.« A vádlott megnyugodott az ítéletben az ügyész sulyosbításért felebezett.

— Kreutzer-sonáta. Beethoven mesteri Kreutzer-sonátáját, amelyvel kapcsolatban Tolsztoj oly tragikus históriát írt, Stojanovics hegedűművész játszani fogja hangversenyén, amely szombaton lesz a Városi Színházban. A kiváló művész ezen kívül Bival Blanka énekesnővel előadja Bajic: Uspavankáját, Händel: Arionját, Beethoven: Memetóját, Gossec: Gavotte-jét, Rubinstein: Romancát, Saint Saens: Sámson és Delila-ját és saját szerzeményű Padlásszoba című operettből, amelyet Bécsben 200-szor játszottak egy részletet és ugyancsak a saját szerzeményű: Orosz fantáziáját, Stojanovics hegedűjátékát Bival Blanka énekesnő kíséri zongorán, míg Bival Blankát Stojanovics kíséri.

— Meghosszabbították a cseh-román védelmi szerződést. Prágából jelentik: A Cseh Sajtóiroda: Tekintettel arra, hogy a román királyság és a csehszlovák köztársaság közt 1921 április 23-án megkötött védelmi szövetségi szerződés hatálya rövid idő múlva megszűnik és mivel ez a szerződés a béke fentartása szempontjából előnyösnek mutatkozott, a két kormány elhatározta, hogy a szerződést meghosszabbítja. A prágai és a bukaresti kormány megfelelő tárgyalásai után a jegyzőkönyvet, amelynek értelmében a szerződést további három évre meghosszabbítják, hétfőn délután a cseh külügyminisztériumban Hlott prágai román követ és dr. Benes külügyminiszter aláírták.

— Csónakszerencsétlenség a Begán. Becskerekről jelentik: Kedden délután Manlesz Manó kocsis a Begán csónakázott. A csónak a víz közepén hirtelen felborult és elmerült. A kocsist a segélykiáltásaira egybesereglett halászok húzták ki eszméletlenül a Begából.

— Gazdasági felügyelőket kérnek. Becskerekről jelentik: Cijec Sándor megyei gazdasági főnök beadványt intézett az agrárreformminiszterhez, amelyben javasolja, hogy gazdasági felügyelőket állítsanak minden községben. Ezek a felügyelők ingyen oktatásban részesítenék a falusi gazdákat és vezetnék a mintagazdaságokat.

— Egy képviselő autóbalesete. Beogradból jelentik: Hétfőn este fél hatkor a Kralja Milanán Brkics Milán képviselő autója, meg nem engedett sebességgel hajtott, összeütközött egy vilamos kocsival. A képviselő jobb karja eltört, a kórházba kellett szállítani. A sofför ellen megindult az eljárás.

— A városi takarékpénztár zálogháza. Kedden foglalkozott a városi takarékpénztár igazgatósági ülése azzal a kérdéssel, hogy a pénzügyet vezesse-e be a zálogkölcson-üzleteket és úgy határozott, hogy ékszeresek, arany és ezüsttárgyak ellenében a városi takarékpénztár méltányos feltételek mellett fog zálogkölcsonöket folyósítani.

— Elitelték a becskerekai női Svengált. Hirt adtunk néhány héttel ezelőtt arról, hogy Jovanovics Senka aradáci cigányasszony két becskerekai asszonyt hipnotikus álomba ejtett, azután kirabolt. A női Svengált ma vont a felelősségre a becskerekai törvényszék. A főtárgyaláson szembesítették a vádlottat a két áldozattal, Lekkert Erzsébettel és Karapandzsics Ninával, akik, mikor a cigányasszony rájuk nézett, pillanatok alatt transzba estek. A bíróság rablás büntetésben mondta ki bűnösnek Jovanovics Lenkát, s elitelte négy évi fegyházra. Ugy a vádlott, mint az ügyész felebeztek.

Nem mondom meg, hogy kire célozok

Kit meg akar verni: költővé

Teszi a mennyek atyja.

S akit duplán meg akar verni:

Keggeddel szavaltatja.

dió.

— Becskerek kölcsönt keres. Becskerekéről jelentik: A becskerekai polgármester, Alexics Bogoljub Beogradba utazik, hogy a város részére tíz-tizenöt millió dinár kölcsönt szerezzon. Ebből az összegből akarja többek közt Becskerek város kibővíteni a villanytelepet is, úgy, hogy a környék falvait is ellátnák árammal.

— Kiemelik a Gromobojt. A szovjetkormány egy hamburgi társulatnak megbízást adott a Gromoboj orosz cirkáló kiemelésére. A Gromobojt 1914-ben Libau előtt tulajdon legénysége súlyosztette el.

— Az esperanto a csehszlovák kereskedelmi iskolákban. Prágából jelentik: A közoktatásügyi minisztérium elrendelte, hogy mindazon kereskedelmi iskolák, amelyek akár rendes, akár óraadó, esperantót tanítani tudó tanerővel rendelkeznek vagy olyat szerződöttni módjukban van, azok az esperanto nyelvet, mint rendkívüli tantárgyat, már a legközelebbi tanévben tantervükbe is bevehetik.

— Itélet előtt a pesti kommunista-pör. Budapestről jelentik: Több heti tárgyalás utána kommunista-monstre-pör befejezéséhez közeledik. Hétfőn Dolovschik ügyész tartotta meg vádbeszédét, amely után a védő kérésére a bíróság azokat a vádlottakat, akiknek büntetése a vád alapján nem lehet nagyobb egy évi szabadságvesztésnél, szabadlábra helyezte. Kedden a védőbeszédet mondták el.

— Öngyilkosság. Novisadról jelentik: Hétfőn este Puhinac Milica munkásasszony Pirosi-ut 22. szám alatt levő lakásán öngyilkossági szándékból szublimátot ivott. A mentők a kórházba szállították, ahol gyomormosást alkalmaztak és így sikerült megmenteni. Öngyilkosságának okáról minden felvilágosítást megtagadott. — Ugyancsak hétfőn éjjel Spitz Jovan 46 éves novisadi napszamos Pirosi-ut 85. szám alatt levő lakásán felakasztotta magát. Mire reggel ráakadtak, már meghalt. Tettének okát nem lehetett megállapítani.

NYILTTÉR.

A Sombori Izraelita Hitközség tagjai értesítetnek, hogy a hitközség tulajdonát képező 15. számú elsőrangú templomi férfi ülés és 34. számú elsőrangú női ülés a f. hó 13-án d. u. 3 órakor megtartandó nyilvános árverésen a legtöbbet ígérőnek eladatik. Árverési feltételek a hitközség irodájában megteudhatók.

OSNIVAČKI ODBOR.


Potrožarinske zadruge gornjobačkih gostioničara ovim poziva sve podpisivače društveni čestica, kao članove zadruge na glavnu skupštinu koja će se buduću da je već jedanput objavljena svakojako 17. og. maja 1923. god. po podne u 1/2 6 sati održati u prostorijama gostionice „Hungarije“ Predmet je glavne skupštine rešenje o likvidaciji zadruge.

A felsőbácskai vendéglősök fogyasztási szövetkezetnek alapító választmánya ezennel meghívja a részjegyek alá íróit, mint a szövetkezeti tagokat rendes közgyűlésre, amely 1923. év május hó 17-én délután 1/2 6 órakor lesz megtartva a „Hungarija“ vendéglő helyiségeiben. A közgyűlés tárgya a szövetkezet feloszólása feletti határozathozatal. Tekintve, hogy ez a meghívó már egyszer meghirdetve volt tekintet nélkül a megjelentek számára feltétlenül megtartatik.

NEMESITETT MAGAS
RÓZSAFÁK
A legszebb fajokban, továbbá mindenféle kerti és cseropes növény a legjutányosabb árban kaphatók
GOESER ANTAL
mű- és kereskedelmi kerületében
SOMBOR, KR. PETAR ULICA 42.

Hét oktávós
teljesen új, kitűnő hangú, keresztthuros, elsőrangú gyártmányu, barna színű
ZONGORA
jutányos áron eladó
Machnitz S. hangszerész
Subotica, Reich-palota mellett

PALMA
kautsuk-talp és sarok
Előnyök!
Olcsóbb és sokkal tartósabb mint bőr! Védelem nedvesség és hideg ellen!



Kékkő 98-99% KÉN
Raffia I-a Majunga
vagonszámra és kis tételekben kapható
Jugoszlavija Prometno D. D.
Zagreb, Gajeva ul. 10.
Telephon 9-41. Távirat: „JUGOPROMET“

AZ ÖRÖLTETŐ KÖZÖNSÉG FIGYELMÉBE!
A sándori speciális vámörölő gőzmalom a legkényesebb igényeket is felülmúlhatatlanul mindenkor kielégíti.
Állandó liszteladás! Szolid napi árak!
Villanyosjárat Sándorig!

ELEVÁTOR
N. E. jegyű Hofherr-Schranz 6 éves kifogástalan állapotban mérsékelt áron kapható
Löbl Samu és Fia cégnél
Bačka-Palánka
Ajánlunk továbbá: 3 égu Hódsági gyártmányu kéveköti-zsineget jutányos áron.

MEGNYILT
a St. Kanjizai csodakut ártézi fürdő
ahol minden reuma, csúz, idegbetegség és gyengeség nemkülönben női betegségek gyorsan és biztosan gyógyulnak. A fürdő a város alatti gyönyörű parkban fekszik, ahol szép vendégszobák kaphatók és a vigadóban jutányos áron jó ellátás.
Az igazgatóság.

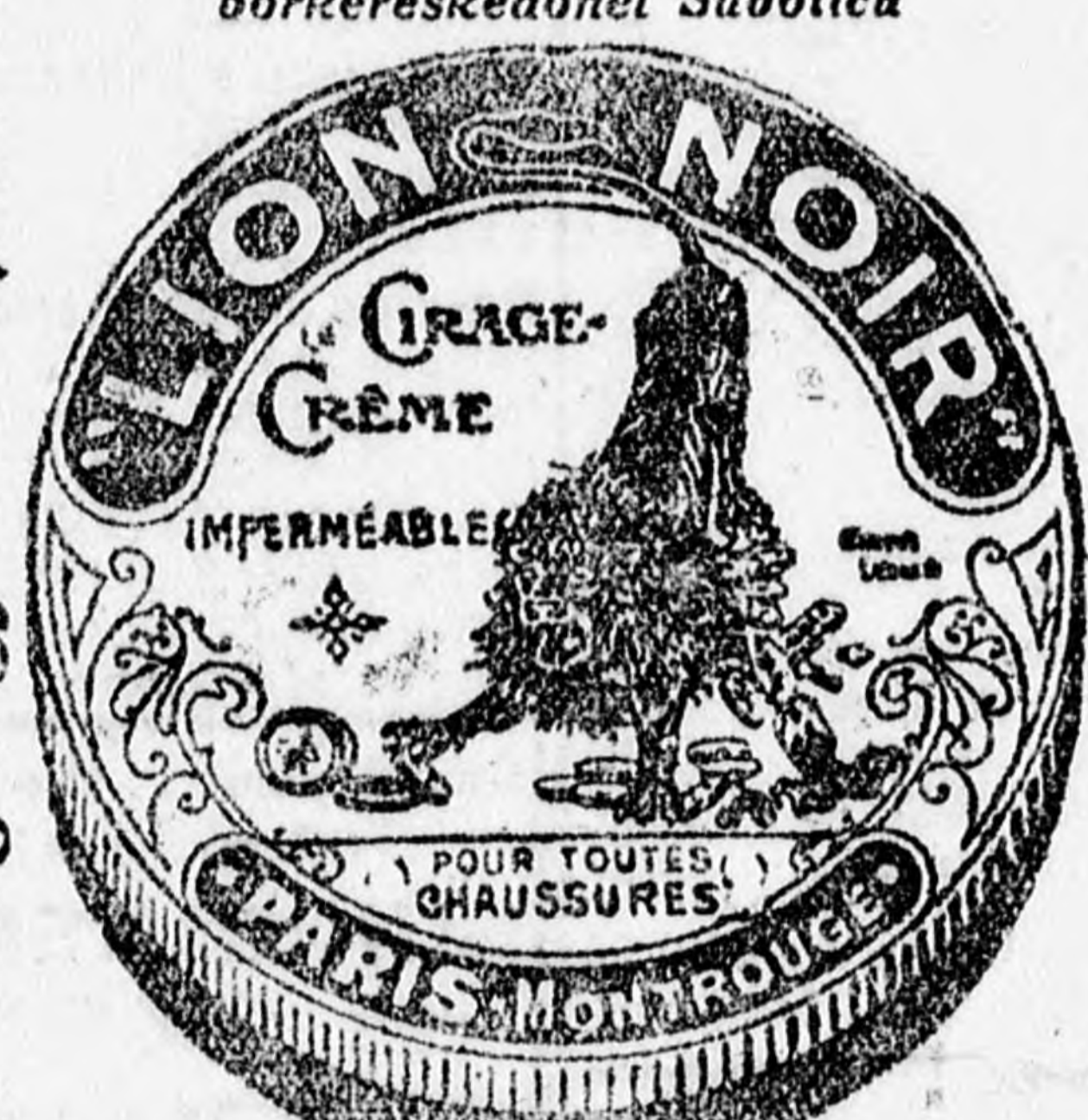
CEMENT
mész, tetőcserep, traverzák, samotta-téglák és vakolat, valamint az összes építőanyagokat szállítja:
„GRADIVO“
Ker. Társ. ZAGREB, Bogovičeva ulica 3.
Telefon 5-55. — Sürgőnycim: „GRADIVO“

Oxigen
Műtrágya, Kékkő 98/99 %-os Gépolajok
Tavotta-zsír Nyersolaj Padlóolaj
I.-a koks I.-a faszén Készén
Kocsikenőcs sárga és fekete Benzín Petróleum
Koffmann-féle Rizskeményítő Parafin gyertya Kátrány fedőlemez I.-a kovácszén legelőnyösebb napi áron beszerezhető:
Gombos Imre, Sombor
Sv. Rokova ulica 21. Telefon 186.
Állandó nagy raktár! Kérjen árajánlatot.

Építészek és építők figyelmébe!
Villanyerőre berendezett asztalos telep.
Az egész ország területére legjutányosabb árban készitünk megrendelések utján, rajzok szerint, épület, portál, üzletberendezéseket, parkettázást és batorokat legmodernebb kivitelben. — Árajánlatokat leggyorsabban eszközölünk.
SZENTI ÉS VIRÁGH CÉG, SUBOTICA
BENE SUDAREVIČ ULICA

„VAGA“ D. D.
SCHEMBER RENDSZERÜ- és SZABADALMU
MÉRLEG- és SÜLYGYÁRTÓ
ÉS TERJESZTŐ RÉSZVÉNYTÁRSASÁG
ZAGREB
Savska cesta 25. — Telefon 14. — Táviratcim: Vaga-Zagreb.
VÁLLALJA:
minden rendszerü mérleg javítását és szerelését.

Főlerakat:
KAUFMANN HERMAN
bőrkereskedőnél Subotica
LION-NOIR
GRAGE-CRÈME
IMPERMEABLE
PARIS MONTROUGE
A világ legjobb cipőkrémje a valódi párisi LION-NOIR



GYÁRI RAKTÁR!!
HARISNYÁK FÉRFIAK
KEZTYŰK NŐK
NADRÁGTARTÓK ÉS
KÖTÖTT ÁRUK CYERMEKEK
GALLEROK RÉSZÉRE
Nagy választék mindennemű rövid- és diszműárakban.
Szigoruan szabott eredeti gyári árak.
Eladás nagyban és kicsinyben.
MORENO és KOEN
BEOGRAD
11. Čika Ljubina ulica 11.

Weitzenfeld és Társa
Subotica
Iroda: Városi bérpalota. — Telep: Sentai-pat
Táviratcim: KENDERIPAR.
Telefon 190. Alapitva 1902.

PONYVA
ELADÁS ÉS KÖLCSÖNZÉS.
AJÁNL:
Lópokróccokat, tűzoltó és kerti tömlőket, új lisztes, gabonás, gyapju, toll, komló és szalmazsákokat, madrac és roletta szöveteket jutából és lenből, mindennemű házivásznat.
Zsineg, kötél és hevederek.

LEVELEZÉS

100,000 dinár vagyonnal rendelkező önálló iparos, 32 éves, házasságra lépne hozzálábó koru és vagyonu hajadonnal vagy gyermektelen özvegyvel. Leveleket »Szorgalom« feljére a kiadóhivatal továbbít. 3331

FOGLALKOZÁS

Több éves közs legzvo nagyobb gazdaságban, banknál vagy egyéb vállalatnál alkalmazást keres. Teljes isk. képzettég. Perfekt szerb magyar könyvvitel. Fizetés megbeszélés szerint. Leveleket »36 éves« feljére a kiadóba kér. 3462

Főpincérnek vagy itésnek ajánlkozom óvadékkal. — Ajánlatokat a kiadóba kérek »Főpincér« feljére. 3497

Azonall belépésre keresek egy németül tudó sepdet rőtös- és fűszer szakmából. Kanitz Jenő Ridjca. 3502

Borbély-szegéd azonnal felvétetik a Brancsics-féle Kodrász-teremben. Pasiceva-utlica. — Gőzfürdővel szemben. 3494

Asztalos-szegédek fólvetnek állandó munkára Cszuzdi Sándor géperőre berendezett asztalos-műhelyben. Ada (Bácska).

Kereskedők, kávéosok és vendéglősök figyelmébe!

60-as SZILVA
kg. á 7.— Din. és
Wafferli és Hollipni
drb. 0-40 Din.
egyben és blesnyben kapható

ILIJA SÁGI
fűszer- és csemegye üzletében Subotica, Huspiac.

Házmostori árást keres gyermektelen házaspár, aki jelenleg is ilyen minőségben van. Cim a kiadóban. 3430

Malmot, ha hibásan működik, rendbehozom, versenvképesse teszem, örle-si diagramot készítek, nagy gyakorlati prakszis. Malmi szakember. Senta, postafiók 41. 3519

Hivatalnoknő kítűnő gyors- és géniro azonnali alkalmazást keres. Meglehetősen tud szerbül és németül is, isényei szeronyek. Szives ajánlatokat »Iroda« feljére a kiadóba kér.

Jóljuzó szakácsnő, ki nem válogat a munkában, magas fizetéssel felvétetik. Cim a kiadóban. 3521

Egy fiatal borbélysegéd azonnal felvétetik. Fizetés 800 korona és teljes ellátás. Cim: Frádl Adám borbély Fő-ucca, Apatin. 3522

Fűszeros-segéd, 16 számoló fiatalember, felvétetik. Basch József fűszerkereskedő, Csantavér. 3525

Gépsz gépjavitást és cséplést vállalna. Cime megtudható a kiadóban 3448

Suche deutsch-serbisch (kroatisch) sprechendes, intelligentes Fräulein die Klavir spielt zu 9jährigen Knaben und 3½jährigen Mädchen. Offerte an Frau Ella Somogyi Csóka einzureichen. 3531

VÉTEL-ELADÁS

Bérmajándékok, órák, ékszerek órárszek szerzők számok legolcsóbban S. Krékuskál Subotica. 3526

20—25 HP uj szívógázgenerátor, gyári. eladó. Martinc Károly gépműhely Subotica, Bene Suda-revió-utlica.

APRÓHIRDETÉSEK

Apróhirdetés egy sor 1 dinár, vastagbetűs és címszó kétszeresen számít. Legkisebb apróhirdetés ára 10 din. Állatkercsük az apróhirdetési díj felét fizetik. Előfizetési díj havonként 45 din., negyedévre 135 din. Kézírt hirdetésekhez válaszlevél megküldendő.

Bácska nagyobb városában egy 13 éve fennálló autógarage teljes berendezéssel, továbbá 1 darab Mercedes, 4 üléses és 3 darab Ultramobil, 2 üléses autó, ugyancsak egy Fairbanks Morse 4 HP stabil motor költözködés végett azonnal futányos árban eladó. Bővebbet a kiadóhivatalban. 3353

Prima retortafaszemet ajánl vaggontételekben Hubert Lajos, a teslii művek vezérképviselője. Novisad, Zelleznicka-utlica 19. 2620

Eladó egy jóforgalmu vasuti vendéglő. Érdeklődni lehet Szántó Jánosnál, Potiski Sveti Nikola. (Hszaszentmiklós). 3520

Villanymotor. Ganzgyártmány teljesen új, 1—2 lóerős eladó. Cim a kiadóban. 3491

Palloson villatelek, a fenyvessoron, 1500 négyszögöl, eladó. Bővebbet I. Strossmajerova-utlica 24. Halpiaccal szemben. 3539

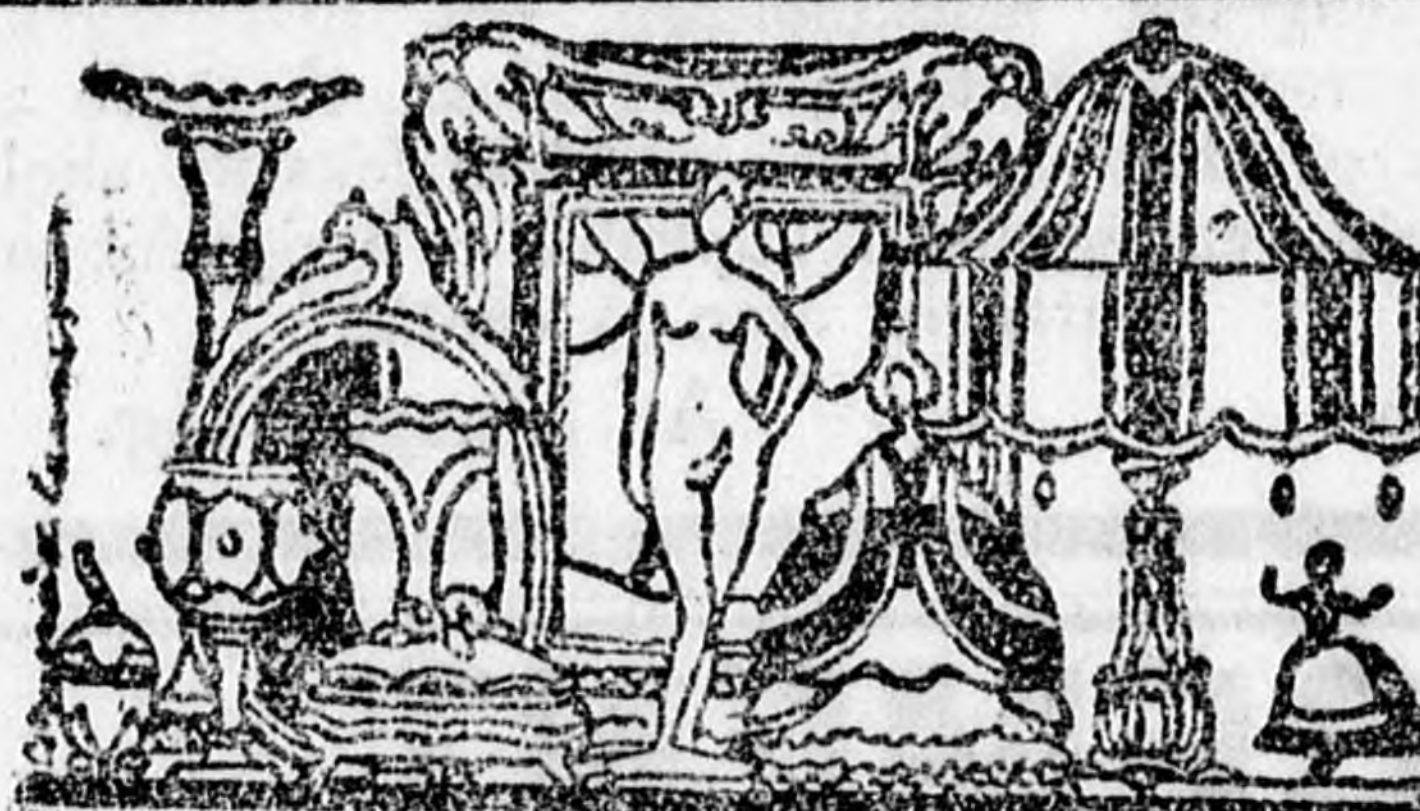
Jégszekrény, folyosó-ablakok, kapu olesón eladók. Cim a kiadóban. 2523

Csoka vasutállomásnál levő szálloda és vendéglő más vállalat miatt eladó. Érdeklődni ugyanott lehet.

Clayton-Schutlevort, 13 HP, huzatos lokomobil, 25,227, számu, 6 légkörös, nozza 60 colos, ugyancsak Schutlevort - cséplő 16 szíjjakkal, emelő és másza más vállalat miatt olesón eladó. Cim: Friedmann Ignác Subotica, Kralia Aleksandrova 1. Telefon 8—58. 3437

Biztos egzisztencia, valódi aranybánya, bácskai nagyközségben (szerb-magyarajku) egy teljesen felszerelt vajgyár, egy 35 év óta fennálló vizeskereskedés házzal, berendezéssel, téglagyárnak alkalmas telekkel eladó. Cim a kiadóban. 3738

D. E. K. A. V. E. egy lóerős »Dekava« uj, modern motorbicikli eladó »Vulkan« női kalapiparnál.



ÁLLANDÓ MŰKIALLITÁS BALOG LINÁNÁL

Subotica, Bárány szálloda mellett. Legszébb menyaszonyi névnapl és születésnapl ajándékok ott szerezhetők be.

Egy mészáros-jégszekrény eladó Mravec Mártonnál Temernben. 3429

Csépléshez való bel- és külföldi prima szenet, valamint kovácszszenet azonnali szállításra ajánlok Jovan Sijašić szénagykereskedő Subotica. Telefon 839. 3405

Somborban jólmenő vendéglő (Pop Dimitrijeva br. 2) berendezéssel együtt eladó. Közelebbi feltételek Josef Halpertnél Sombor, Petar Branković br 10.

Eladó 8 HP, 3 éves golyós cséplő, 24 éves Máv. lokomobillal, két kocsihoz szerelt, 16 HP szívógázmotor, egy magányos, 8 HP Máv. magánjáró, egy használt, négylyukas kukoricamorzsoló, két gőzmotor, 4—5 HP. Bálint Lajosnál St.-Morovica. 3394

Cséplőszekrényall kerekkel felszerelve, teljesen jókarban eladó Sándori gőzmalomban. 3537

Eladó ház: 2 szoba, mellékhelyiségekkel, vevő azonnal beköltözhet. Bővebbet Brača Engler fűszerkereskedő Irodájában, Sokolska-utlica 2 alatt.

Eladó ház a beltéren két lakással, egy lakás négy szobával, mellékhelyiségekkel átvehető. Cim a kiadóban. 3534

Gőzgép, huzatos, Máv. gyártmány, 8 HP, teljesen jó karban, ez idő szerint üzemben álló régi gőzgép azonnal átvehető 20,000 dinárért. Biliczki István, Senta, vulkipactér. 3532

Üzletfelosztás miatt 70 darab jókarban levő meszhordó eladó. Megtekinthető Deutsch Sándornál, Stari-Kanjizán. 3535

Nyolc kapa elsőrendű termő szőlő eladó; szép neves gyümölcsfák benne. Bővebbet I. Strossmajerova-utlica 24. Halpiaccal szemben. 3538

Házvételre társat keresek. Cim: Kálmán-u. 53. 3523

Eladó egy ház, fűszerüzletnek megfelel. Skotus Viatoru-utlica 70. 3516

KÜLÖNFÉLE

Betonírozott szuterén, közel a beltérhez, kiadó. Cim a kiadóban. 3290

Smyrnaszőnyeg elsőrendű becskerekeli egvedárusítója Hoffmann Mihály özvegye, Subotica. 8083

Raczkó szállásán, a város alatt egész szezonra zöld here kaszálásra bérbé adó kapánként hétezer koronáért. 3452

Szeplőt, májfoltot három nap alatt eltávolít a Pinter-féle Fifi-krém és kölnivíz használata. Kapható kizárólag a Pinter-gyógyszárban, nagytemplom mellett. 2896

Katonai felvilágosítások szolgálati idő tartamára, kedvezményes szolgálati időre és felmentésekre nézve nyervehető Subotica, Alexandrova-utlica 9. sz. alatt. 3402

Nagy pince a beltéren rakárnak vagy üzletnek azonnal kiadó. Cim a kiadóban. 3524

Husz és fél láncc föld termése eladó benne hat láncc buza és négy láncc arpa, zab, fél láncc here, 10 láncc kukorica is az 1924. évre bérbé adó. Bővebbet I. Strossmajerova-utlica 24. Halpiaccal szemben. 3540

Csöplőgazdák! Üzemek!
Téglagyárosok!
BÜKKHASÁB és SZÉN
„IGNIS“
üzletanyagkereskedése Subotica, Blesák telep 21. Érdeklődni lehet Wirthné. is Vasúti igazgatóság irásiban. Pontos és szolid szállítás.

Első Sombori Kocsigyár

Készít:
mindenféle uj hintókat, vadász- és hajtókoscsikat a legjutányosabb árban

Vállal:
mindenféle hintó-javitást, legjobb munka, mérsékelt árak mellett.

Saját kárpitos műhely
készít és javít matracokat, saislonokat és bőrgarnitúrákat.

Kubikos talicskák
téglagyári és egyéb tragacsok, vasalt és vasalatlan állapotban.

Kész hintók állandóan raktáron.
Elvünk: elsőrendű munka, mérsékelt árak!

1923 TELEFON; 19.

KANAVÁSZ és ZEFIR

Anton Mischke Sternberg-i

gyártmányai kaphatók 1766
a Centralna Banka áruosztályánál

Makso Borović

Zagreb, Strossmayerova ul. 2.
Egyéb minőségi áruk is állandóan raktáron.

Mielőtt **vendéglőjét berendezné** kérjen árajánlatot

Goldner Testvérek
Jégszekrénygyártató Subotica, Jugovicia ul. 20.

Készítünk és legolcsóbb áron szállítunk komplett szálloda, kávéház, cukrászda és éttermi berendezéseket, jégszekrényeket, sörkimerőkészülőket, fagyialtatókat, fagyialtatókészülékeket és azokhoz szükséges alkatrészeket, részecskéket, különböző levegőszívókat, autogén hegesztett levegőkazánokat és cinesőveket, gyáraknak, malmoknak részöntvényeket. Vesszünk ócska és hulladékfémeket a legmagasabb napi áron. Telefon 134.